

prima instanță: L. Dașchevici
instanța de apel: A. Albu, A. Toderaș, A. Garbuz

dosarul nr.2ra-2323/16

ÎNCHEIERE

09 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Galina Stratulat
Ion Druță

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Popa Iurii, reprezentat de avocatul Andrieș Mihail,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Popa Iurii împotriva Societății pe Acțiuni „RED-Nord” Bălți cu privire la restabilirea în funcție și încasarea salariului pentru lipsa forțată de la muncă și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 31 mai 2016, prin care a fost respins apelul declarat de Popa Iurie și menținută hotărârea Judecătoriei Ungheni din 12 februarie 2016 prin care acțiunea a fost respinsă,

c o n s t a t ă :

La 18 octombrie 2015, Popa Iurii a depus cerere de chemare în judecată împotriva SA „RED-Nord” Bălți cu privire la restabilirea în funcție și încasarea salariului pentru lipsa forțată de la muncă și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că prin dispoziția SA „RED-Nord” Bălți nr. 466-C din 08 septembrie 2003 a fost angajat în calitate de controlor al energiei electrice la SA „RED-Nord” filiala Ungheni pe sectorul Valea Mare.

Timp de 11 ani a activat fără a primi careva observații de la administrația filialei Ungheni SA „RED-Nord”, însă odată cu numirea în calitate de director adjunct al filialei Ungheni SA „RED-Nord” Bălți a lui Valentin Barila, a început să fie impus la executarea unor obligații ce nu sunt prevăzute de Fișa de post al controlorului energetic.

Subliniază reclamantul că conform obligațiilor de serviciu deservea consumatorii de energie electrică casnică, pe când Valentin Barila îl impunea să controleze și consumatorii de energie electrică a persoanelor juridice, ceea ce nu intra în obligațiunile sale de serviciu.

Menționează că urmare a neînțelegerilor apărute Valentin Barila a organizat o sistemă de pedepse pentru a-l elibera de la muncă în temeiul art. 86 alin. (11) lit. g)

din Codul Muncii, în legătură cu încălcarea repetată pe parcursul unui an a obligațiilor de muncă.

Astfel, în baza demersului din 01 septembrie 2014 prin care directorul SA „RED-Nord” filiala Ungheni a cerut sancționarea sa pentru faptul că consumatorii casnici Belinschii și Chirinciuc din s. Valea Mare folosesc energie electrică în alte scopuri, la data de 05 septembrie 2014 a fost emis ordinul nr. 262, prin care a fost sancționat disciplinar cu avertisment și întrucât ordinul respectiv nu i-a fost adus la cunoștință nu a avut posibilitate să-l conteste în ordinea cuvenită.

Ulterior, prin ordinul nr. 268 din 16 septembrie 2014, a fost sancționat cu muștrare aspră fiind învinuit că consumatorii casnici au comis furt de energie electrică, iar prin ordinul nr. 292 din 02 octombrie 2014, a fost sancționat repetat cu muștrare, pe motiv că nu s-a prezentat la „Ziua securității”.

Sușține reclamantul că nu a contestat ordinele de sancționare întrucât ordinul nr. 268 din 16 septembrie 2014, nu i-a fost adus la cunoștință, iar despre ordinul nr. 292 din 02 octombrie 2014 a aflat doar peste o lună după ce a fost emis. Mai mult, consideră că pentru faptul că nu s-a prezentat la „Ziua securității” a fost sancționat ilegal, deoarece nu a fost informat despre acest seminar, și consideră că acest lucru a fost făcut intenționat.

Mai indică reclamantul că urmare a sancțiunilor aplicate administrația SA „RED-Nord” filiala Ungheni, i-a propus să se concedieze de la muncă benevol ca fiind o persoană care nu este convenabilă administrației.

Relatează reclamantul că activînd în calitate de controlor energetic o perioadă de 5 ani nu i-a fost achitat concediul anual de odihnă pe motiv lipsei de cadre, iar toate dezacordurile înaintate administrației în acest sens au făcut ca angajatorul să aibă o atitudine negativă față de el, fapt ce se confirmă și prin procesul-verbal nr. 68 al ședinței Comitetului Sindical al Rețelelor Electrice de Nord din 08 mai 2015, care atestă că directorul filialei Ungheni, Ilie Cecan, fără careva dovezi a declarat că dînsul deseori se află la locul de muncă în stare de ebrietate.

Totodată, afirmă reclamantul că interesul administrației SA „RED-Nord” s-a manifestat și prin faptul că după ce a fost concediat în temeiul art. 86 alin lit. g) din Codul muncii, angajatorul i-a refuzat în eliberarea documentelor necesare pentru a se adresa în instanța de judecată, astfel încît, dînsul fiind nevoit să angajeze pentru aceasta un avocat.

Insistă că și Dispoziția nr. 16 a filialei Ungheni SA „RED-Nord” din 19 septembrie 2014 în vigoare pînă în prezent, prin care a fost suspendat de la sarcinile de serviciu pînă la momentul depunerii explicațiilor referitoare la demersul administrației, confirmă că SA „Red-Nord” Bălți avea o atitudine față de el ca față de de o persoană neconvenabilă.

Menționează că la 28 aprilie 2015 SA „RED-Nord” din motive necunoscute a emis ordinul nr. 197-c, prin care a suspendat contractul individual de muncă în temeiul art. 78 alin. 2 lit. c) Codul muncii, iar la data de 11 mai 2015, pîrîtul a emis ordinul nr. 207-c din 11 mai 2015, prin care a fost anulat ordinul de suspendare a contractului individual de muncă și tot la aceeași dată fiind emis ordinul 208-c, prin care a fost concediat din funcție în temeiul art. 86 alin. 1 lit. g) din Codul Muncii.

Consideră că ordinul de concediere este ilegal.

În drept își întemeiază cerințele în baza art. 335 alin. (1) din Codul muncii, art. 1404 alin. (1) Cod civil, și art. 4-7, 85 alin. (1 lit. a) și art. 166-167 CPC.

Solicită, restabilirea în funcția de controlor energetic a filialei Ungheni a SA „RED-Nord” Bălți, încasarea din contul SA „RED-Nord” Bălți în beneficiul său a salariului mediu lunar în sumă de 6 418 lei pentru absența forțată de la muncă începând cu 11 mai 2015 și pînă la data emiterii hotărîrii și restabilirea în funcție, cît și încasarea cheltuielilor de judecată.

În cadrul dezbaterilor judiciare Popa Iurie concretizîndu-și cerințele înaintate a solicitat suplimentar la cerințele invocate în acțiunea inițială încasarea din contul SA „RED-Nord” Bălți în beneficiul său a cheltuielilor de judecată în mărime de 3 000 lei.

Prin hotărîrea Judecătorei Ungheni din 12 februarie 2016, acțiunea a fost respinsă integral.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 31 mai 2016, a fost respins apelul declarat de Popa Iurie și menținută hotărîrea primei instanțe.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a cu referire la prevederile art. 355 alin. (1) lit. a) din Codul muncii și art. 271 Cod civil care reglementează examinarea cererii privind soluționarea litigiului individual de muncă și aplicarea prescripției extinctive, a menționat că întrucît ordinul de concediere nr. 208 din 11 mai 2015, i-a fost adus la cunoștință lui Popa Iurie la data de 13 mai 2015, fapt recunoscut de acesta în ședința de judecată a primei instanțe și confirmat prin semnătura ultimului ce se află pe copia ordinului respectiv (f.d. 44) dreptul reclamantului la înaintarea acțiunii s-a născut la 13 mai 2015, adică în momentul cînd i-a fost adus la cunoștință ordinul de concediere și a aflat despre încălcarea dreptului său.

La fel, instanța de apel cu referire la prevederile art. 355 alin. (1) lit. a) din Codul muncii, care stabilește că, cererea privind soluționarea litigiului individual de muncă se depune în instanța de judecată, în termen de 3 luni de la data cînd salariatul a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului său, a găsit drept întemeiată concluzia primei instanțe cu referire la faptul că acțiunea a fost depusă la data de 18 octombrie 2015 cu încălcarea termenului de prescripție, întrucît Popa Iurie urma să se adreseze în instanța de judecată nu mai tîrziu de 13 august 2015, or, scurgerea termenului de adresare în judecată pentru Popa Iurie a început la 13 mai 2015.

A mai menționat instanța de apel că solicitarea avocatului din 08 august 2015 adresată SA „Red Nord” privind eliberarea unor documente, confirmă un argument în plus referitor la depășirea termenului de adresare în judecată, și a stabilit că în solicitare se cere copia fișei de post, copia ordinului de angajare la muncă, datele despre salarizare pîna la momentul eliberării, copiile ordinilor de sancționare disciplinară, copia ordinului de sancționare al inginerului Barîga Valentin, controlorului Parascan Irina.

Iar, în context a remarcat că prin solicitarea din 08 august 2016 avocatul lui Popa Iurie nu a solicitat eliberarea ordinului nr.208 de concediere în temeiul art.86 al.(1) lit. g) Codul nuncii, fapt ce confirmă că Popa Iurie cunoștea despre ordinul de concediere, iar faptul că reclamantul nu deținea toate actele necesare nu a constituit un impediment de a se adresa în instanța de judecată.

Totodată, cu referire la prevederile art. 355 alin. (2) din Codul muncii și art. 118 alin. (1) CPC, instanța de apel a relevat că Popa Iurie nu a prezentat probe sau dovezi care ar justifica încălcarea termenului de prescripție stabilit de Codul muncii

și nu a prezentat probe pertinente care ar demonstra imposibilitatea exercitării dreptului la acțiune în termen, considerînd că termenul de adresare în judecată a fost respectat și nici nu a solicitat repunerea în termen.

La 14 iulie 2016, Popa Iurii reprezentat de avocatul Mihail Andrieș a declarat recurs împotriva deciziei instanțe de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărîrii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărîri prin care acțiunea să fie repusă în termen și să fie admisă integral.

În motivarea recursului a invocat că nu este de acord cu decizia instanței de apel, pe motiv că instanțele ierarhic inferioare au apreciat în mod arbitrar probele care demonstrează existența unor motive întemeiate pentru omiterea termenului de depunere a acțiunii și nu au aplicat legea care trebuia să fie aplicată, iar erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Indică că tergiversarea depunerii cererii de chemare în judecată se datorează refuzului intimatului de a prezenta actele necesare în scopul adresării în instanța de judecată.

Menționează că, întrucît la solicitările adresate angajatorului nu a primit actele solicitate, 08 septembrie 2015, a expediat către intimat o nouă cerere de prezentare a informațiilor, astfel, prin scrisoarea nr. 039/1225 din 23 septembrie 2015, intimatul a expediat copiile actelor solicitate, iar la 08 octombrie 2015, adică într-un termen mai mic de 30 zile de la primirea actelor solicitate a depus cererea de chemare în judecată.

Respectiv, este de părerea, că vina pentru omiterea termenului de prescripție o poartă integral intimatul, care, cu rea credință, a încercat, să-i îngrădească accesul la justiție, tergiversând neîntemeiat prezentarea informațiilor și documentelor necesare în acest sens.

Mai indică recurentul că instanțele ierarhic inferioare nu au aplicat legea care trebuia să fie aplicată și au lăsat fără apreciere faptul că potrivit art. 206 alin. (1) lit. d) și art. 209 alin. (1) din Codul muncii sancțiunea disciplinară-concedierea (în temeiurile prevăzute la art. 86 alin. (1) lit. g), r) din Codul muncii) - se aplică, de regulă imediat după constatarea abaterii disciplinare, dar nu mai târziu de o lună din ziua constatării ei, fără a lua în calcul timpul aflării salariatului în concediu anual de odihnă, în concediul de studii sau în concediul medical, pe cînd la caz pretinsele abateri disciplinare pentru care a fost aplicată sancțiunea au fost constatate prin Actul de control a sectorului Ungheni întocmit la 25 martie 2016, iar ordinul nr. 208-c privind concedierea sa în temeiul art. 86 alin. (1) lit. g) Codul muncii, a fost emis la 11 mai 2015, respectiv cu depășirea termenului de aplicare a sancțiunii disciplinare, or, în consecință ordinul de concediere este pasibil de a fi anulat.

Totodată, indică recurentul că instanțele ierarhic inferioare refuzînd examinarea litigiului în fond, sub pretextul depunerii tardive a acțiunii, i-au încălcat drepturile și libertățile fundamentale, și anume dreptul la apărare, dreptul la un proces echitabil, și dreptul la muncă.

De asemenea, invocă că instanțele au ignorat probele care demonstau hărțuiala și persecutarea sa la locul de muncă de către administrația filialei Ungheni a intimatului și au lăsat fără apreciere faptul că dînsul a activat în cadrul SA „RED-Nord” filiala Ungheni timp de 12 ani, fără a fi sancționat pentru careva încălcări, iar conform graficului de citire a contoarelor electrice pe luna 9 a anului 2014, faptele care i se imputau - devierile ușoare a indicațiilor contoarelor lunii curente în raport cu

luna precedentă - erau depistate la toți controlorii, însă doar în privința sa au fost aplicate sancțiuni disciplinare.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Astfel, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 14 iulie 2016, împotriva deciziei instanței de apel din 31 mai 2016, în termen.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Popa Iurii, reprezentat de avocatul Andrieș Mihail este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin.(4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Sub acest aspect, nu poate fi admisă solicitarea recurentului Popa Iurii cu privire la repunerea în termen a cererii de chemare în judecată, deoarece după cum denotă actele cauzei, la examinarea cauzei în prima instanță reclamantul Popa Iurie nu a solicitat repunerea în termen a acțiunii, respectiv instanțele ierarhic inferioare nu au administrat probe și nu au verificat circumstanțele invocate în acest sens, iar potrivit art. 442 alin. (1) CPC, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

Or, repunerea în termen a cererii de chemare în judecată este cerință nouă înaintată de Popa Iurie doar odată cu declararea recursului recurs, însă în sensul art. art. 442 alin. (1) CPC în instanța de recurs părțile nu dispun de posibilitatea de a înainta pretenții noi, sau înaintarea unor pretenții noi în instanța de recurs este inadmisibilă întrucât aceasta presupune trecerea peste cadrul procedural stabilit cerințelor înaintate în instanța de judecată.

Cu atât mai mult cu cât în conformitate cu art. 116 alin.(2) CPC, cererea de repunere în termen se depune la instanța judecătorească care efectuează actul de procedură și se examinează în ședință de judecată, participanților la proces fiindu-le comunicat locul, data și ora ședinței, pe când potrivit art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Popa Iurii, reprezentat de

avocatul Andrieș Mihail nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC, or recurentul nu a invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea deciziei instanței de apel.

Mai mult, argumentele invocate în recurs se axează asupra fondului cauzei, constituind o reproducere a celor aduse în cererea de apel.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posedă puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către Popa Iurii, reprezentat de avocatul Andrieș Mihail asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Popa Iurii, reprezentat de avocatul Andrieș Mihail ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Recursul declarat de către Popa Iurii, reprezentat de avocatul Andrieș Mihail se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Galina Stratulat

Ion Druță